

EUROPOS LAIKINASIS SUSITARIMAS DEL SENATVES, INVALIDUMO IR MAITINTOJO NETEKIMO SOCIALINES APSAUGOS SISTEMU

Žemiau pasirašanciosios Vyriausybės, Europos Tarybos nares,

atsižvelgdamos I tai, kad Europos Tarybos tikslas, šalia kitu, yra siekti nariu didesnes vienybes skatinant ju socialine pažanga;

pripažindamos principa, kad pagal šl Susitarima bet kurios susitarianciosios Šalies pilieciai gaudami moketinas išmokas pagal bet kurios kitos susitarianciosios Šalies Istatymus ir kitus teises aktus, susijusius su senatve, invalidumu, maitintojo netekimu, turi buti vienodai traktuojami kaip ir pastarosios Šalies pilieciai, kuris yra lteisintas Tarptautines darbo organizacijos konvencijose;

taip pat pripažindamos principa, kad bet kurios susitarianciosios Šalies pilieciai turetu gauti senatves, invalidumo ir maitintojo netekimo išmokas pagal tarp bet kuriu dvieju ar daugiau susitarianciuju Šaliu sudarytus socialines apsaugos susitarimus;

noredamos Igyvendinti šiuos principus remdamosi laikinuoju Susitarimu, kol bus sudaryta dvišaliu susitarimu sistema pagrIsta bendroji konvencija,

s u s i t a r e:

1 STRAIPSNIS

1. Šis Susitarimas taikomas visiems socialines apsaugos Istatymams ir kitiems teises aktams, kurie galioja pasirašymo diena ar gali veliau Isigalioti bet kurioje susitarianciuju Šaliu teritorijos dalyje ir kurie susije su:

- a) senatves išmokomis;
- b) invalidumo išmokomis, kurios skiriasi nuo mokamu pagal nelaimingu atsitikimu darbe sistemas;
- c) maitintojo netekimo išmokomis, kurios skiriasi nuo išmoku mirties atveju arba išmoku pagal nelaimingu atsitikimu darbe sistemas.

2. Šis Susitarimas taikomas sistemoms, pagal kurias išmokos mokamos priklausomai nuo Imoku ir sistemoms nepriklausomai nuo ju. Jis netaikomas valstybinei paramai, specialioms valstybes tarnautoju sistemoms arba išmokoms, kurios mokamos del patirtos žalos kare ar užsienio okupacijos metu.

3. Šiame Susitarime žodis "išmoka" apima bet kokl išmokos padidinima ar prieda.

4. Savoku susitarianciosios Šalies "pilieciai" ir "teritorija" reikšme apibrežia kiekviena Šalis savo deklaracijoje, skirtoje visoms kitoms susitarianciosioms Šalims ir adresuotoje Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui.

2 STRAIPSNIS

1. Atsižvelgiant I 9 straipsnio nuostatas, bet kurios vienos iš susitarianciuju Šaliu pilietis turi teise gauti išmokas pagal bet kurios kitos iš susitarianciuju Šaliu Istatymus ir kitus teises aktus tokiomis pat salygomis, tartum jis butu pastarosios šalies pilietis, jeigu:

- a) invalidumo išmokos atveju, ar ši būtų mokama atsižvelgiant į imokas, ar ne, jis tapo pastarosios susitarianciosios Šalies teritorijos įprastiniu gyventoju iki ligos, dėl kurios jis tapo invalidu, pirmojo medicininio patvirtinimo;
- b) išmokos, kuri yra mokama pagal su imoku mokejimu nesusijusia sistema, atveju, jis toje teritorijoje paprastai gyveno ne mažiau kaip penkiolika metų po to, kai jam sukako dvidešimt metų, paprastai gyveno be pertraukos šioje teritorijoje mažiausiai penkerius metus iki prašymo dėl išmokos pateikimo ir toliau paprastai gyvena toje teritorijoje;
- c) išmokos, kuri yra mokama pagal su imoku mokejimu susijusia sistema, atveju, jis yra vienas iš susitarianciuju Šaliu teritorijos gyventojas.

2. Kiekvienu atveju, kai bet kurios iš susitarianciuju Šaliu Istatymai ir kiti teisės aktai apriboja teises tos Šalies piliečio, kuris gimė ne jos teritorijoje, bet kurios kitos susitarianciosios Šalies pilietis, gimęs pastarosios šalies teritorijoje, traktuojamas taip, tartum jis būtų pirmesniosios susitarianciosios Šalies pilietis, gimęs jos teritorijoje.

3 STRAIPSNIS

1. Bet koks susitarimas, susijęs su 1 straipsnyje nurodytais Istatymais ir kitais teisės aktais, kuris yra ar gali būti sudarytas tarp bet kurių dviejų ar daugiau susitarianciuju Šaliu, atsižvelgiant į 9 straipsnio nuostatas, taikomas bet kurios kitos susitarianciosios Šalies piliečiui, tartum jis būtų vienas iš pirmesniųjų šalių pilietis, tiek, kiek numatyta tais Istatymais ir kitais teisės aktais:

- a) nustatant, pagal kokius Istatymus ir kitus teisės aktus asmuo turėtų būti apdraustas;
- b) lgytu ir lgyjamu teisiu išsaugojimui, ypac susumuojant draudimo ir lygiavercius laikotarpius, kad asmuo lgytu teise gauti išmokas, ir apskaiciuojant priklausancios išmokos dydį;
- c) išmokant išmokas asmenims, gyvenantiems bet kurios Šalies, tokio susitarimo dalyves, teritorijoje;
- d) papildant ir administruojant šiame straipsnyje paminetas tokio susitarimo nuostatas.

2. Šio straipsnio 1 punkto nuostatos netaikomos jokiai mineto susitarimo nuostatai, susijusiai su išmokomis, mokamomis pagal nesusijusia su imoku mokejimu sistema, nebent atitinkamas pilietis susitarianciosios Šalies, pagal kurios Istatymus ir kitus teisės aktus jis kreipiasi išmokos, teritorijoje gyveno iš viso ne mažiau kaip penkiolika metų po to, kai jam sukako dvidešimt metų, ir paprastai gyveno be pertraukos šioje teritorijoje mažiausiai penkerius metus betarpiškai iki prašymo dėl išmokos pateikimo.

4 STRAIPSNIS

Atsižvelgiant į bet kurių galiojančių dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu nuostatas, išmokas, kurios, nesant šio Susitarimo, nebuvo skiriamos arba buvo sustabdytos ju mokejimas, visos susitarianciosios Šalys, turincios atitinkamus prašymus, skiria arba atnaujina ju mokejima nuo šio Susitarimo įsigaliojimo datos, jei prašymas išmokai buvo pateiktas per vienerius metus nuo tokios datos arba per velesnį nustatoma

laikotarpi susitarianciosios Šalies, pagal kurios Istatymus ir kitus teises aktus prašoma išmoka. Jeigu prašymas per tokį laikotarpį nepateikiamas, išmoka skiriama arba atnaujinamas jos mokejimas nuo prašymo pateikimo datos arba nuo ankstesnes pastarosios susitarianciosios Šalies nustatomos datos.

5 STRAIPSNIS

Šio Susitarimo nuostatos neapriboja jokių nacionalinių Istatymų ar kitų teises aktu, tarptautinių konvencijų arba dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu nuostatu, kurios yra palankesnes išmokos gavėjui.

6 STRAIPSNIS

Šis Susitarimas neturi poveikio nacionalinių Istatymų ir kitų teises aktu nuostatoms, susijusioms su apdraustu asmeniu ar kitu atitinkamu kategorijų asmeniu dalyvavimu socialines apsaugos valdyme.

7 STRAIPSNIS

1. Šio Susitarimo I priede prie kiekvienos susitarianciosios Šalies išvardijamos socialines apsaugos sistemos, kurioms taikomas 1 straipsnis ir kurios galioja bet kurioje jos teritorijos dalyje šio Susitarimo pasirašymo diena.

2. Kiekviena susitariancioji Šalis praneša Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui apie kiekviena nauja tos rušies Istatyma ar kita teises akta, nelrašyta I priede prie tos Šalies.

Kiekviena susitariancioji Šalis tokius pranešimus pateikia per tris mėnesius nuo naujo Istatymo ar kito teises akto paskelbimo dienos arba šio Susitarimo ratifikavimo metu, jeigu toks Istatymas ar kitas teises aktas buvo paskelbtas iki atitinkamos susitarianciosios Šalies šio Susitarimo ratifikavimo datos.

8 STRAIPSNIS

1. Šio Susitarimo II priede prie kiekvienos susitarianciosios Šalies išvardijami sudaryti susitarimai, kuriems taikomas 3 straipsnis ir kurie galioja šio Susitarimo pasirašymo diena.

2. Kiekviena susitariancioji Šalis praneša Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui apie kiekviena nauja jos sudaryta susitarima, kuriam taikomas 3 straipsnis. Kiekviena susitariancioji Šalis tokį pranešimą pateikia per tris mėnesius nuo susitarimo įsigaliojimo datos arba šio Susitarimo ratifikavimo metu, jeigu toks naujas susitarimas įsigalioja iki šio Susitarimo ratifikavimo dienos.

9 STRAIPSNIS

1. Šio Susitarimo III priede nurodytos pasirašymo metu padarytos išlygos.

2. Kiekviena susitariancioji Šalis, pateikdama pranešimą pagal 7 ir 8 straipsnius, gali padaryti išlygas dėl šio Susitarimo taikymo bet kokiam Istatymui, teises aktui ar susitarimui, kurie nurodyti tokiam pranešime. Pareiškimas apie kiekviena tokia išlyga pridedamas prie atitinkamo pranešimo; jis turi poveiklį nuo naujo Istatymo, teises akto ar susitarimo įsigaliojimo datos.

3. Bet kuri susitariancioji Šalis gali atšaukti visa ar dalį savo padarytos išlygos, apie tai pranešdama Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui. Toks pranešimas įsigalioja pirma diena po mėnesio, kuriame jis buvo gautas, ir šis Susitarimas taikomas atitinkamai.

10 STRAIPSNIS

Šio Susitarimo priedai yra sudetine jo dalis.

11 STRAIPSNIS

1. Susitarianciuju Šaliu kompetentingos valdžios institucijos, jei tai reikalinga, nustatys šio Susitarimo Igyvendinimo budus.
2. Susitarianciuju Šaliu kompetentingos valdžios institucijos stengsis derybomis išspresti bet kokius gincus, susijusius su šio Susitarimo aiškinimu ir taikymu.
3. Jeigu bet kuris toks gincas nebus per tris menesius išsprastas derybomis, gincas bus perduodamas svarstyti arbitražo teiseju kolegijai, del kurios sudeties ir proceduros susitaria atitinkamos susitarianciosios Šalys, arba, nesusitarus per tolesnius tris menesius, perduodamas arbitrai, kurl parenka Tarptautinio Teismo prezidentas bet kurios iš atitinkamu susitarianciuju Šaliu prašymu. Jeigu pastarasis yra vienos iš ginco Šaliu pilietis, ši pareiga pavedama Teismo viceprezidentui arba kitam pagal vyresniškuma teisejui, kuris nera vienos iš ginco Šaliu pilietis.
4. Arbitražo teiseju kolegijos arba arbitro sprendimas priimamas remiantis šio Susitarimo principais bei dvasia ir yra galutinis bei privalomas.

12 STRAIPSNIS

Bet kuriai susitariancijai Šaliai denonsavus šl Susitarima,

- a) bet kuri teise, kuria asmuo lgijo pagal jo nuostatas, išsaugoma, ypatingai, jeigu pagal jo nuostatas jis yra lgijęs teise gauti bet kuria išmoka pagal vienos susitarianciosios Šalies Istatymus ir kitus teises aktus, tuo metu, kai jis gyvena kitos teritorijoje, jis ir toliau naudosis ta teise;
- b) atsižvelgiant I salygas, kurios pagal atitinkamu susitarianciuju Šaliu sudarytus papildomus susitarimus gali buti nustatytos teisems reguliuoti, jas lgyjant šio Susitarimo nuostatos toliau taikomos draudimo ir lygiaverciams laikotarpiams, lgytiems iki denonsavimo lsigaliojimo dienos.

13 STRAIPSNIS

1. Šis Susitarimas yra atviras pasirašyti Europos Tarybos narems. Jis bus ratifikuotas. Ratifikavimo dokumentai atiduodami saugoti Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui.
2. Šis Susitarimas lsigalioja pirmąja diena menesio, einancio po antrojo ratifikavimo dokumento gavimo dienos.
3. Bet kuriai signatarei Susitarima ratifikavus veliau, jis lsigalioja pirma diena po menesio, einancio po jos ratifikavimo dokumento deponavimo dienos.

14 STRAIPSNIS

1. Europos Tarybos Ministru Komitetas gali pakviesti bet kuria valstybe, nesancia Europos Tarybos nare, prisijungti prie šio Susitarimo.
2. Prisijungiama deponuojant Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui prisijungimo dokumenta, kuris lsigalioja pirma diena menesio, einancio po dokumento deponavimo dienos.
3. Bet koks pagal šl straipsni deponuojamas prisijungimo dokumentas pateikiamas kartu su pranešimu tokios informacijos, kuri turetu buti pateikta šio Susitarimo I ir II prieduose, jeigu atitinkamos valstybes vyriausybe prisijungimo metu yra signatare.

4. Šio Susitarimo tikslais pagal šio straipsnio 3 punkta pateikta bet kuri informacija yra laikoma priedo, dėl kurio ji yra pateikta, dalimi, jeigu atitinkamos valstybės vyriausybė yra signatara.

15 STRAIPSNIS

Europos Tarybos Generalinis sekretorius praneš:

- a) Tarybos narems ir Tarptautinio darbo biuro Generaliniam direktoriui:
- i) apie šio Susitarimo Įsigaliojimo data ir bet kuria jį ratifikavusia nare;
 - ii) apie kiekviena prisijungimo dokumento deponavimą pagal 14 straipsnį ir su juo gautus pranešimus;
 - iii) apie kiekviena pagal 16 straipsnį gautą pranešimą ir jo Įsigaliojimo data;
- b) Susitarianciosioms Šalims ir Tarptautinio darbo biuro Generaliniam direktoriui:
- i) apie kiekviena pagal 7 ir 8 straipsnius gautą pranešimą;
 - ii) apie kiekviena pagal 9 straipsnio 2 punkta padaryta išlyga;
 - iii) apie bet kurios išlygos atšaukimą pagal 9 straipsnio 3 punktą.

16 STRAIPSNIS

Šis Susitarimas galioja dvejus metus nuo jo Įsigaliojimo pagal 13 straipsnio 2 punkta datos. Po to savaimė jis galioja metai po metu toms susitarianciosioms Šalims, kurios jo nederonsavo pateikdamos dėl deronsavimo pranešimą Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui mažiausiai prieš šešis mėnesius iki pirmųjų dvejų metų laikotarpio pasibaigimo arba kiekvienu vėlesniu metu laikotarpio pasibaigimo. Toks pranešimas Įsigalioja laikotarpiui, kuriam jis skiriamas, pasibaigus.

Tai patvirtindami, žemiau pasirašiusieji, atitinkamai Įgalinti, pasirašė šį Susitarimą.

Sudarytas 1953 metų gruodžio 11 diena Paryžiuje angli ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra vienodai autentiški ir sudaro vieną egzempliorių, kuris saugomas Europos Tarybos archyvuose ir kurio patvirtintas kopijas Generalinis sekretorius siuncia kiekvienai pasirašiusiajai Šaliai ir Tarptautinio darbo biuro Generaliniam direktoriui.